

Kommunal viltforvaltning i alle landets kommuner
Fylkesmannens miljøvernnavdeling i alle landets fylker
Fylkeskommunal viltforvaltning i alle landets fylker

Vår ref.
10/00660

Dato
20. mai 2010

FORESPØRSEL OM DELTAKELSE I REGISTRERING AV FELT HJORTEVILT, FLÅTT OG HJORTELUSFLUE PÅ WWW.FLATTOGFLUE.NO

Helseovervåkingsprogrammet for hjortevilt, Veterinærinstituttet og Folkehelseinstituttet vil med dette spørre kommunal viltforvaltning, fylkeskommunal viltforvaltning og fylkesmennenes miljøvernnavdelinger om hjelp til å stimulere jegere, ettersøkslag og andre som håndterer hjortevilt til å registrere felte/døde dyr på nettsiden www.flattogflue.no.

Nettsiden ble etablert av Veterinærinstituttet og Folkehelseinstituttet i 2007 som et tiltak for å forsøke å kartlegge utbredelsen, tettheten og spredningen av flått og hjortelusflue i Norge. Siden forekomsten av flått og hjortelusflue på hjortevilt gir en god indikasjon på forekomsten i et område, så tenkte vi at en registrering av mengden av disse parasittene på felt vilt ville gi pålitelige data om utbredelse og tetthet og eventuelle endringer over tid.

Målet med flattogflue.no er tosidig: Vi ønsker å frambringe kunnskap som nasjonale, regionale og kommunale myndigheter trenger i sin forvaltning, og vi ønsker å ha en nettside som gir lokale brukere (jegere, turgåere, grunneiere, helse- og veterinærvesen) lett tilgjengelig informasjon om lokale forhold.

Om det blir gjort nok registreringer på flattogflue.no, for eksempel om 10-20% av alle jegere og fallviltgrupper registrerer det de observerer, vil vi ha det datagrunnlag til å få kunnskap om

- sammenhengen mellom tettheten av flått og hjortelusflue og
 - klima
 - vegetasjon (gjengroing, beitebruk, skogbruk m.v.)
 - tetthet av hjortevilt og andre ville dyr
 - tetthet av husdyr
- sammenhengen mellom disse miljøfaktorene og
 - sykdom på husdyr
 - sykdom hos mennesker
- sammenhengen mellom belastningen med flått og hjortelusfluer og
 - tilvekst hos hjortevilt
 - kalvetall hos hjortevilt

På bakgrunn av slik kunnskap vil forvaltningen kunne iverksette målrettede tiltak mot flått og hjortelusflue og dermed minimalisere plagene med parasittene og sykdommene de sprer.

På lokalt plan vil kunnskap om hvor det finnes mye flått gi grunnlag for fornuftige forholdsregler for folk og husdyr, danne basis for sykdomsdiagnoser på folk og dyr og gi bakgrunn for lokale forebyggende tiltak der det er særlig risiko for parasittangrep og/eller sykdom.

For at dette registreringsprogrammet skal fungere er vi imidlertid avhengige av at jegere, fallviltgrupper og andre registrerer både hjortevilt uten og med flått. De tre årene programmet har vært i funksjon har vi fått mange positive tilbakemeldinger, men det er fortsatt bare en svært liten andel av felte rådyr, hjort og elg som registreres på nettsiden.

Vi vil derfor be dere om å spre denne informasjonen til alle aktuelle brukere blant deres kontakter og oppfordre til registrering på nettsiden eller med vedlagte skjema.

Ring eller send oss gjerne tilbakemeldinger eller spørsmål på flattogflue@vetinst.no, eller se på nettsiden www.flattogflue.no.

Med vennlig hilsen og på forhånd takk!

[sign.]

Bjørnar Ytrehus
veterinær, dr.med.vet.
Seksjon for vilthelse

Feltregistrering av flått og hjortelusflue på hjortevilt:

Dette skjemaet kan brukes som et supplement eller i stedet for registrering på nettsiden www.flattogflue.no. Skjemaet kan leveres til den i jaktlaget/valdet/regionen/kommunen som tar ansvar for registrering, eller det kan sendes direkte til Veterinærinstituttet, Seksjon for vilthelse, Pb. 750 Sentrum, 0106 Oslo.

Undersøk dyret ved å kikke på øret, i nakkeragget, på mulen, under bøgene (i "armhulene"), nederst på beina og i lysken/speilet. Det er ikke meningen at du skal detaljundersøke dyret, men bare gi en grov vurdering av antallet flått og hjortelusfluer. For å kunne se hjortelusfluer i nakkeragget må man imidlertid "bla" litt i pelsen med hendene. **Flåtten** trives best *på ørene, rundt mulen, under bøgene, nederst på beina og i lysken*. **Hjortelusflua** trives best *i nakkeragget, under bøgene og i lysken*. For å kunne stedfeste registreringen er det viktig at man oppgir enten et eller flere stedsnavn som er mulig å finne på kart, sammen med kommunenavn, eller at man bruker kartkoordinater. Eksempel på stedsnavn: "I myrkanten 200 m øst for Haugevann ved Birkeland i Birkenes kommune".

Registrert av:..... Tlf:.....

Jeg samtykker i at navnet mitt skal være synlig på registreringspunktet:

Ja Nei Signatur:

Art: Rådyr Elg Hjort

Kjønn: Hann Hunn

Alder: Kalv Åring Voksen

Skutt dato: _____ Kartkoordinater (UTM grid): _____

Stedsnavn (nøyaktig):.....

Ev. merking:.....

Flått :	ingen	☐	Hjortelusflue:	ingen	☐
	få (1-20)	☐		få (1-20)	☐
	en del (20-100)	☐		en del (20-100)	☐
	mange (100<)	☐		mange (100<)	☐

www.flattogflue.no er et samarbeidsprosjekt mellom Helseovervåkingsprogrammet for hjortevilt, Veterinærinstituttet og Folkehelseinstituttet. Formålet er å kartlegge utbredelsen til flått og hjortelusflue og finne hvilke faktorer som bestemmer hvor og i hvilke mengder parasittene finnes. Det langsiktige målet er å finne virkemidler til å effektivt kunne bekjempe flåtten og hjortelusflua. Se www.flattogflue.no for mer informasjon.

